

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІМІТАЦІЙНО-МОДЕЛЮЮЧОЇ ГРИ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Одним із основних напрямків комплексної модернізації сучасної освіти в Україні є впровадження в педагогічну практику нових інформаційних технологій і засобів навчання, які змінюють не тільки способи формування знань і вмінь, а й традиційні форми відносин між студентами та навчальним предметом. Таким чином, перед методикою навчання іноземних студентів стоїть завдання рішуче підняти їх рівень практичного володіння російською/українською мовою.

Ігрове моделювання є ефективним методом соціально-культурного проєктування і важливим інструментом формування проєктного мислення особистості, розвитку індивідуального та самостійного прийняття рішень, інтуїції та уяви, мобілізації знань та навичок, розкриття особистісного потенціалу.

Одним з ігрових прийомів закріплення мовного матеріалу та розвитку навичок мовленнєвої діяльності у студентів-іноземців є імітаційно-моделююча гра.

Імітаційно-моделююча гра – це спосіб практичного оволодіння іноземною мовою, метою якої є формування, удосконалення та розвиток навичок і вмінь студентів у різних видах мовленнєвої діяльності шляхом багаторазового та різноманітного виконання мовленнєвих дій, які стають особистісно значущими для суб'єкта навчання, оскільки є вмотивованими участю в ігровій діяльності. В основі цієї гри – організація спілкування між студентами на основі розподілу ролей та визначення ігрового сюжету. Однак емпатія (перевтілення в образ) має менше значення, ніж у ролевих іграх.

Імітаційно-моделюючій грі притаманні наступні особливості: наявність ролей; ситуацій, у яких розвиваються події; дії та оточення для здійснення гри; ігрові речі; наявність конфліктних ситуацій соціального, культурологічного характеру; обов'язкова спільна діяльність усіх учасників гри; контроль часу та перебігу гри; підведення підсумків гри та розгляд граматичних, стилістичних і фонетичних помилок, що були зроблені у ході гри. Лише повна довіра, добровільна згода на виконання ролі, урахування інтелектуальних та емоційних особливостей, підбір матеріалу, який стимулював би інтерес студентів до навчання, – усе це дає можливість студенту з найбільшою повнотою виразити себе.

Імітаційно-моделюючі ігри мають великі навчальні можливості. Їх використання сприяє кращому розвитку діалогічного та монологічного мовлення. Психологічний вплив гри виявляється в інтелектуальному зростанні студентів, оскільки використання гри на занятті забезпечує розвиток потреби в мисленні, що спричиняє інтелектуальну активність, розумову та пізнавальну самостійність, свідомість та ініціативність студентів. Імітаційно-моделююча гра допомагає студентам позбутися страху користування мовою, яку вони вивчають, стимулює увагу та пам'ять, вона також покращує психологічний клімат у групі, формує здатність приймати самостійні рішення, оцінювати свої дії, позитивно впливає на формування у студентів серйозного ставлення до навчання.

Блок імітаційно-моделюючих ігор включає декілька груп: перший тип називають комбінаторними іграми, для яких характерні відсутність спеціальних ігрових процедур, імовірнісний характер процесу гри, різноманітні фішки тощо; другий тип – різноманітні вікторини, наприклад економічне доміно, економічний КВК, ігри-вікторини тощо. Такі ігри використовуються переважно у процесі закріплення, повторення та узагальнення матеріалу. Третій тип ігор даної групи представлений стратегічними іграми, які мають певне рольове забарвлення, тобто дії учнів не тільки підпорядковані ситуації та організаційно-управлінським правилам гри, а й особливості рольової поведінки гравця.

З цією метою на заняттях необхідно використовувати комунікативно цінний мовленнєвий матеріал, адекватний тому, що використовується в передбачуваних сферах реальної комунікації.

Ситуація рольового спілкування лише в тому випадку може стати стимулом розвитку спонтанного мовлення, якщо вона буде динамічною, а не статичною, пов'язаною з вирішенням певних проблем і комунікативних завдань. У результаті у студентів виробляються навички користування цими моделями у звичних ситуаціях. Варіювання спеціально змодельованих ситуацій призводить до варіювання мовних моделей, у результаті чого на основі навички у студента виробляється вміння.

Таким чином, у методиці викладання іноземних мов існує велика кількість прийомів, що сприяють активізації навичок мовленнєвої діяльності. Імітаційно-моделююча гра дозволяє удосконалювати раніше закріплені навички мовленнєвої діяльності у студентів в умовах, максимально наближених до реальних, і формувати нові, сприяє накопиченню мовного матеріалу у студентів (адже в гри засвоюється близько 90% навчального матеріалу).